

РАЗПОРЕЖДАНЕ

№ 52781

гр. София, 09.04.2024 г.

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 166 СЪСТАВ, в закрито заседание на девети април през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: **ДЕСИСЛАВА АЛ. АЛЕКСИЕВА**

като разглежда докладваното от **ДЕСИСЛАВА АЛ. АЛЕКСИЕВА** Частно гражданско дело № 20241110108711 по описа за 2024 година

Производството е по реда на чл. 410 ГПК.

Образувано е по заявление на /фирма/ за издаване на заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК срещу Б. С. Б., ЕГН ***** за сумите, както следва: сумата 200 лева, представляваща главница по договор за потребителски кредит № 274340/17.02.2019 г., ведно със законна лихва за периода от 14.02.2024 г. до изплащане на вземането, сумата 10,06 лева, представляваща договорна лихва за периода от 17.02.2019 г. до 17.04.2019 г., сумата в размер на 63,94 лева, представляваща договорна неустойка по чл. 6.2 от договора за кредит, сумата от 34,76 лв. законна лихва за забава за периода от 17.04.2019 г. до 05.02.2024 г., 129,19 лева – разходи за събиране на вземането поради забава, както и разноски в заповедното производство: държавна такса и юрисконсултско възнаграждение.

Настоящият състав намира, че искането за издаване на заповед за изпълнение по отношение на претенцията за договорна неустойка в размер на 63,94 лева и такси в размер на 129,19 лева следва да бъде оставено без уважение, като съображенията за това са следните:

По отношение на заявените вземания за договорна неустойка по чл.6.2 от договора за кредит в размер на 63,94 лева , съдът намира следното:

Нормата на чл.411, ал.2 ГПК вменява задължение на заповедния съд за извършване на проверка налице ли са основанията за отказ за издаване на заповед за изпълнение, а именно: 1. искането не отговаря на изискванията на чл. 410 и заявителят не отстрани допуснатите нередовности в тридневен срок от съобщението; 2. искането е в противоречие със закона или с добрите нрави; 3. искането се основава на неравноправна клауза в договор, сключен с потребител или е налице обоснована вероятност за това; 4. длъжникът няма постоянен адрес или седалище на територията на Република България; 5. длъжникът няма обичайно местопребиваване или място на дейност на територията на Република България.

В случая длъжникът има качеството на потребител по смисъла на § 13, т.1, вр. т.12 от ДР на Закона за защита на потребителите /ЗЗП/, поради което по отношение на представения договор за кредит са приложими правилата на Закон за потребителския кредит /ЗПК/ и разпоредбите на чл.143 – 148 ЗЗП. Съгласно приложимия закон и при анализ на представените доказателства съдът намира, че по отношение на уговорените неустойки е налице нарушаване на императивни норми на ЗПК, като клаузите са в противоречие с добрите нрави, не отговарят на изискването за добросъвестност и водят до значително неравновесие между правата и задълженията на

търговеца/доставчика и потребител.

В разглеждания случай клаузата на чл. 6.2 от договора за кредит предвижда задължение за длъжника за заплащане на обезщетение за непредставяне в срок на обезпечение /поръчител или банкова гаранция/ на задълженията му по договора. Такава уговорка съдът приема, че се явява нищожна поради противоречие с добрите нрави. Същата излиза извън допустимите законови рамки, тъй като кредиторът по вече отпуснат заем получава имуществена облага от насрещната страна в определен размер без да се престира от негова страна, респективно да е извършил допълнителни разходи по заема, което води до неоснователно обогатяване и нарушава принципа на справедливост. На практика такава клауза прехвърля риска от неизпълнение на задълженията на финансовата институция за предварителна оценка на платежоспособността на длъжника върху самия длъжник и води до допълнително увеличаване на размера на задълженията. На длъжника се вменява задължение да осигури обезпечение, след като кредитът вече е отпуснат, като ако не го направи, дългът му нараства. Така се увеличава опасността от свръхзадлъжнялост на длъжника. Несъмнено целта на регламентираната неустойка излиза извън присъщите □ обезпечителна, обезщетителна и санкционна функции, т.е. същата противоречи на добрите нрави, което прави уговорката за дължимостта □ нищожна. В този смисъл са и задължителните тълкувателни разяснения на Тълкувателно решение № 1/2009 г. по т.д. № 1/2009 г. на ВКС, ОСТК, т. 3. Отделно от това по този начин се заобикаля законът, тъй като императивната разпоредба на чл. 33, ал. 1 ЗПК предвижда, че при забава се дължи само обезщетение в размер на законната лихва, а с процесната клауза се добавя още едно обезщетение за неизпълнението на едно акцесорно задължение - недадено обезпечение, от което пряко обаче не произтичат вреди. Косвено вредите, чието обезщетение се търси с тази неустойка, са че вземането няма да бъде събрано. Така се стига до кумулирана неустойка за забава, компенсаторна неустойка и иск за реално изпълнение, което е недопустимо.

Искането за разходи за събиране на вземането поради забава в плащането в размер на 129,19 лева също следва да бъде отхвърлено. Същата е в противоречие с чл. 33, ал. 1 ЗПК. Налице е заобикаляне на посочената разпоредба, тъй като се търси още едно обезщетение, наред с дължимото такова за забава, поради което посочената клауза преследва забранена от закона цел. Тази наказателна клауза е в пряко противоречие на забраната за неоснователно обогатяване, като в същността си представлява неустойка, излизаща извън присъщите от закона функции, което също влече нищожността и е уговорена кумулативно - наред с неустойка за забава по чл. 7 от договора вр. чл. 37 от общите условия, която по съществото си също е уговорена, за да обезпечи разходите, който кредиторът прави относно извънсъдебното събиране на вземането. Отделно от това, съдът приема, че уговорената такса за събиране на просрочени задължения не е за допълнителни услуги по договора за кредит. Извънсъдебното събиране на задълженията изобщо не е услуга, която се предоставя на потребителя. Това е дейност, извършвана от кредитодателя в негов интерес и за охраняване на неговите интереси, която дейност е свързана с управлението на кредита. Ето защо, съдът приема, че уговарянето на тези такси е в нарушение и на чл. 10а ЗПК.

При това положение заявлението следва да бъде отхвърлено и в частта за претендираните разноски съразмерно на отхвърлената част от заявлението или за сумата над 13,98 лв. до пълния претендиран размер от 25 лв. за платена държавна такса и над сумата от 27,95 лв. до пълния размер от 50 лв. юрисконсултско възнаграждение /определено от съда по реда на чл. 78, ал. 8 от ГПК вр.чл.26 НЗПП/.

За останалите суми, претендирани със заявлението по чл. 410 ГПК,

следва да бъде издадена заповед за изпълнение.

Воден от горното, съдът

РАЗПОРЕДИ:

ОТХВЪРЛЯ заявление, вх. № *****/14.02.2024 г., подадено от /фирма/ срещу Б. С. Б., ЕГН *****, **в частта**, в която се иска издаване на заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК за сумата от **63,94 лева**, представляваща неустойка, дължима поради непредставяне на обезпечение по договора, **в частта** за сумата от **129,19 лева** – разходи за събиране на вземането поради забава в плащането, **както** и за сумата **над 13,98 лева** до пълния дължим размер **от 25 лева** за платена държавна такса и за сумата **над 27,95 лева** до пълния размер **от 50 лева** -юрисконсултско възнаграждение.

Разпореждането може да бъде обжалвано с частна жалба пред Софийски градски съд в едноседмичен срок от връчване на препис на заявителя.

Съдия при Софийски районен съд: _____